

YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN KUNNISSA

Osa 4: Yhteisölähtöinen yhteiskunnallinen yrittäjyys maaseudulla

RURAL SOLUTIONS FOR SUSTAINABLE FUTURE

OSA 4: YHTEISÖLÄHTÖINEN YHTEISKUNNALLINEN YRITTÄJYYS MAASEUDULLA

YHTEISÖLÄHTÖINEN YHTEISKUNNALLINEN YRITTÄJYYS MAASEUDULLA

Tärkeimmät huomiot

Kylien vastuu asukkaidensa hyvinvoinnista

Yhteiskunnallinen yrittäjyys maaseudun kehittämisessä

Yhteisölähtöiset yritykset

Yhteisölähtöisen yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistäminen

Yhteisölähtöisen yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiskeinot

Parhaat edistämisen tavat Suomessa

Lopuksi

TÄRKEIMMÄT HUOMIOT

- Useimmat kyselyyn osallistuneista kuntapäätäjistä on sitä mieltä, että kylien pitäisi ottaa enemmän vastuuta kylän asukkaiden hyvinvoinnista.
- Suurin osa vastaajista pitää yhteiskunnallista yrittäjyyttä kiinnostavana vaihtoehtona maaseudun kehittämisessä.
- 14 % vastaajista tunnisti, että hänen kunnassaan on asukkaiden perustamia yhteisölähtöisiä yhteiskunnallisia yrityksiä.
- Lähes kolmannes vastaajista kertoi kuntansa pyrkineen edistämään yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä alueellaan.
- Vastaajat mainitsivat toimivimmiksi keinoiksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä useimmin edistämismuotoja, jotka liittyvät tiedon jakamiseen ja muuhun tukeen tavalla, joka ei edellytä kunnalta merkittäviä taloudellisia lisäpanostuksia.

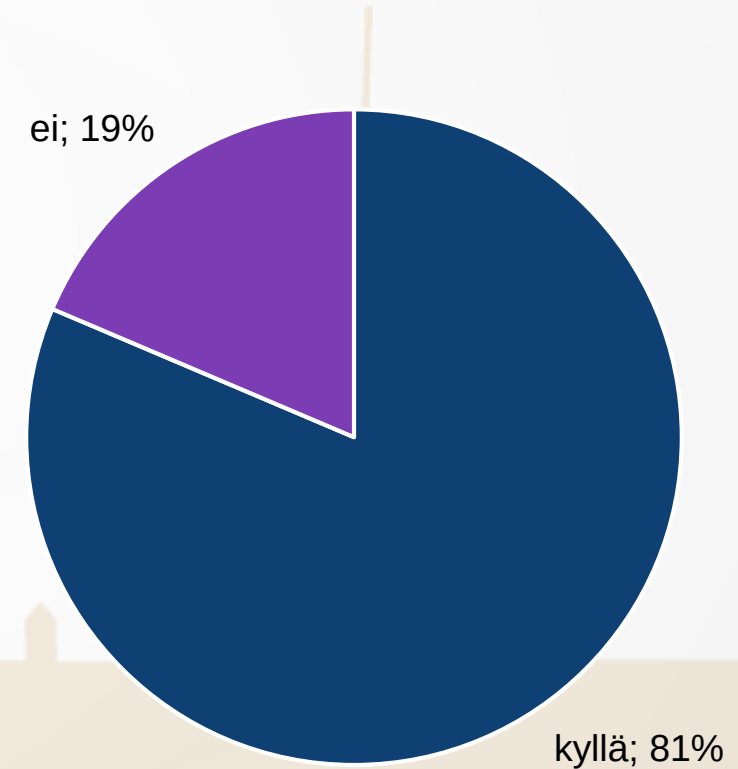
KYLIEN VASTUU ASUKKAIDENSA HYVINVOINNISTA

Useimmat kyselyyn osallistuneista
kuntapäättäjistä on sitä mieltä, että
kylien pitäisi ottaa enemmän vastuuta
kylän asukkaiden hyvinvoinnista.

$n^*=129$, $N^{**}=134$

*kysymykseen vastanneiden lukumäärä

**kyselyyn osallistuneiden kokonaismäärä

KYLIEN VASTUU ASUKKAIDENSA HYVINVOINNISTA: KYLLÄ-PERUSTELUT

"Kysymys on vähän liian "joko/tai -muotoinen. Kunnan ja kyläläisten tulisi yhteisesti etsiä tapoja, joilla voitaisiin edistää kylän elinvoimaisuutta ja palvelujen tarjontaa kylillä. Haasteena on yhteisöllisyyden rapautuminen arjen toiminnoissa."

"Paikallinen toiminta löytää tarpeet ja on helppoa lähestyä, kevyt organisoida, tuttua ja turvallista käyttäjille"

"Pienen kunnan voimavarat eivät riitä."

"Ihmisten tulisi itse ottaa enemmän vastuuta monista palveluista eikä vain vaatia kunnilta...Ei koske vain kyliä vaan koko Suomea."

"Kunta voi toimia mahdollistajan roolissa, mutta ilman aitoa kyläyhdistysten ja kyläläisten kiinnostusta asioihin ei synny kestäviä ratkaisuja."

"Vastuu aktivoi toimimaan hyvinvoinnin turvaamiseksi."

KYLIEN VASTUU ASUKKAIDENSA HYVINVOINNISTA: KYLLÄ-PERUSTELUT

"Ehkä enemmän toivomus kuitenkin. - - Toisaalta itsekkyys, oman edun tavoittelu, 'nautiskeleva elämäntyyli' ovat vallalla, eivätkä suoranaisesti lisää uskoa yhteisvastuullisuudesta, yhdessä tekemisestä. - -"

"Rakenteiden keskittyessä suurempii kokonaisuuksiin ja palveluiden järjestämisen siirtyminen maakunnille ja palveluiden tuottamisen siirtyessä maakunnallisille toimijoille, kylät muodostavat asukkaille lähiyhteisön. Lähiyhteisö saa ketterämmin palvelutarvetietoa asukkailtaan. Kylien tulevaisuus edellyttää yhteistä käsitystä kylän elinvoimasta, hyvinvoinnista ja osallisuudesta."

"Se voisi vähentää yksinäisyyttä ja lisätä yhteisöllisyyttä ja näin vähentää yhteiskunnallisten palvelujen kysyntää. Aktiiviset kylä voisivat myös lisätä veto-, elin- ja pitovoimaa."

"- -Samarbetena måste vara genomtänkta och strukturerade, eftersom det är svårt att uppnå enhetlighet i samarbete med frivillig verksamhet.- -"

"- - en jämlik service för invånare i Finland bör vara den ideologiska utgångspunkten som samhället har och erbjuder. Däremot kanske byarna kan göra det där lilla extra som tillför en bättre trivsel i byn."

KYLIEN VASTUU ASUKKAIDENSA HYVINVOINNISTA: EI-PERUSTELUT

"Yleisellä tasolla varmaan, mutta meillä on jo hyvällä hantilla."

"Lähtökohtaisesti ihminen ja kyläläinen vastaa itse hyvinvoinnistaan. Perusajatus, että joku organisaatio vastaa yksilön hyvinvoinnista on väärä, mutta yksilö voi käyttää haluamiaan palveluja hyvinvointinsa tukemiseksi."

"Vastuu kuuluu julkiselle sektorille."

"Kylä ei voi ottaa mitään vastuuta vaan ihmiset."

"Vaikea mennä 'määräämään', että ottakaa vastuuta. Yksilöt ottavat vapaassa maassa ylimääräistä vastuuta sen, minkä vapaaehtoisesti ottavat"

"Organisaatioita ja byrokratiaa on muutoinkin tarpeeksi"

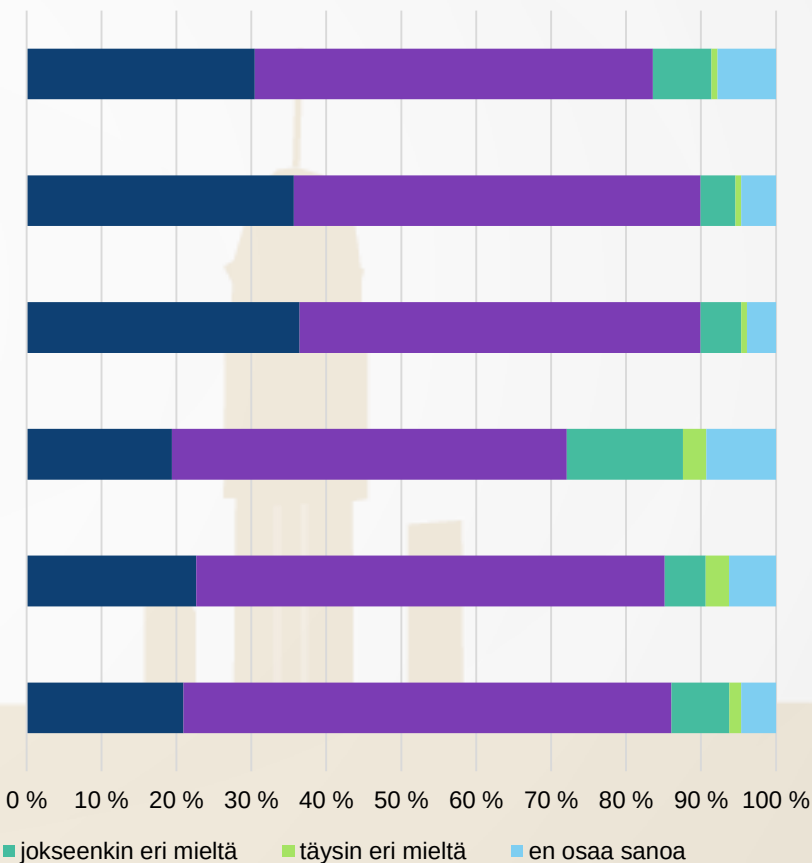
"Man kan naturligtvis överföra verksamheten på byarna men jag förstår inte nyttan av detta. Vad ska man sedan få för sina skattepengar? "

YHTEISKUNNALLINEN YRITTÄJYYS MAASEUDUN KEHITTÄMISESSÄ

Suurin osa vastaajista pitää yhteiskunnallista yrittäjyyttä kiinnostavana vaihtoehtona maaseudun kehittämisessä.

- Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava aluekehittämisen keino maaseudulla. (n=128)
- Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto maaseudun ihmisten hyvinvoinnin kehittämiseksi. (n=129)
- Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto maaseudun palvelutuotannon kehittämiseksi. (n=129)
- Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava tapa saada lisää yrityksiä kuntaan. (n=129)
- Yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukeminen on kiinnostava keino ilmaista kunnan yhteiskuntavastuuta. (n=128)
- Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava keino vastata kunnan sosiaalisiin velvoitteisiin (esimerkiksi vaikeasti työllistyvien tukeminen). (n=129)

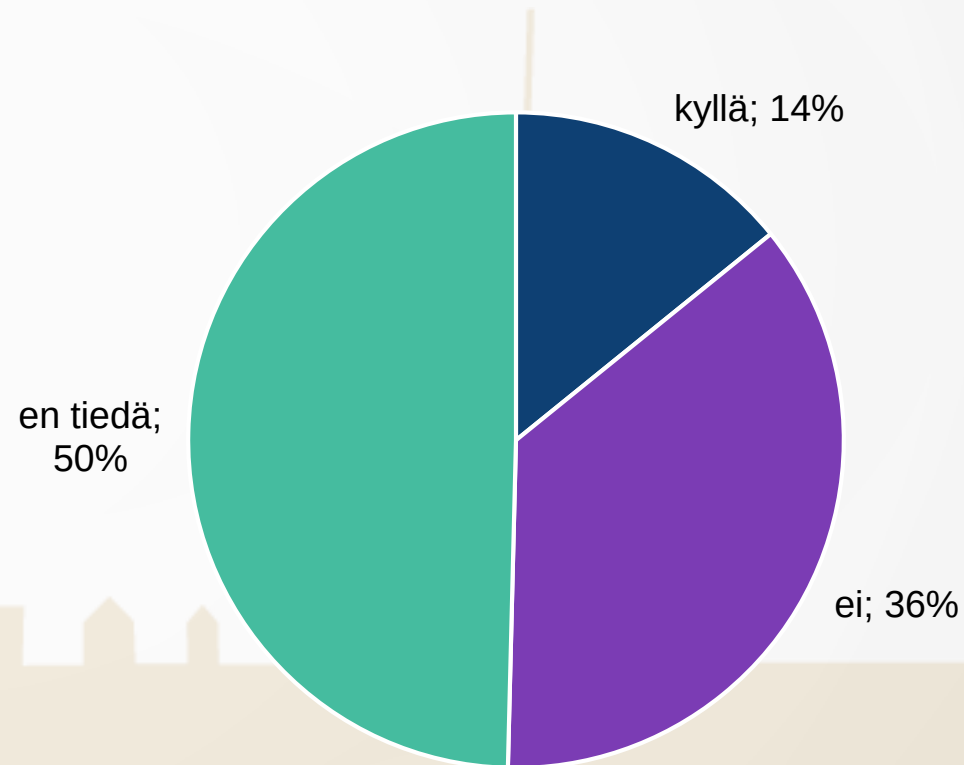

YHTEISÖLÄHTÖISET YRITYKSET

Noin puolet vastaajista ei tiennyt, onko heidän kunnassaan asukkaiden perustamia yhteisölähtöisiä yhteiskunnallisia yrityksiä (merkillä tai ilman).

14 % vastaajista tunnisti, että hänen kunnassaan on tällaista yritystoimintaa.

n=127

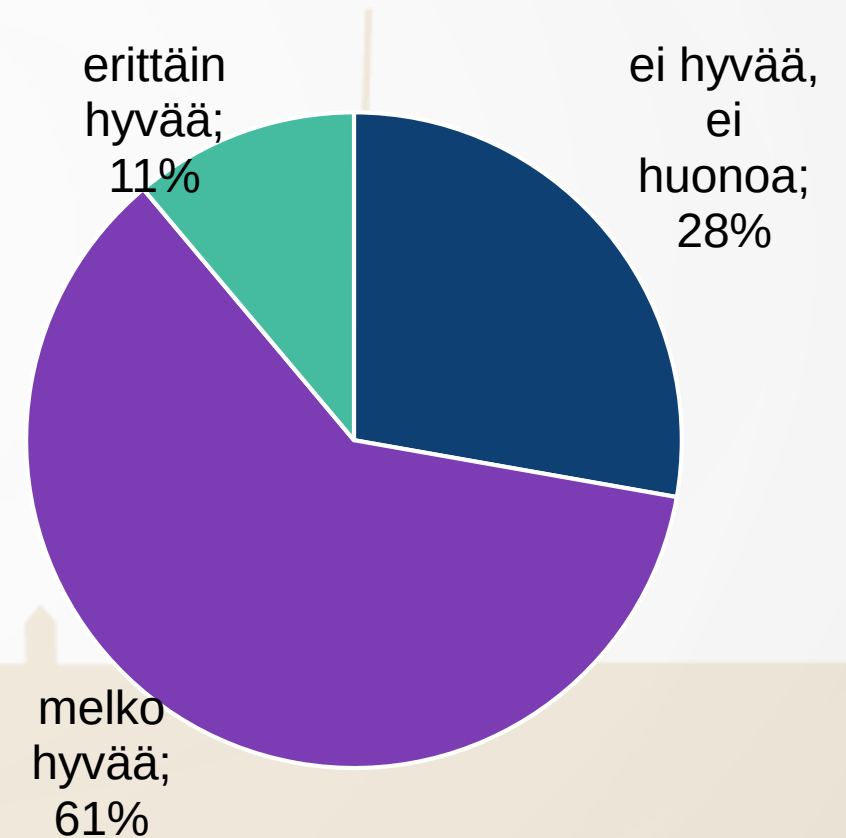

YHTEISÖLÄHTÖISET YRITYKSET - ARVIOINTI

Useimmat vastaajat, joiden kunnassa on asukkaiden perustamia yhteisölähtöisiä yhteiskunnallisia yrityksiä, arvioivat näiden **yritysten ja kuntansa yhteistyön** olevan hyvällä tasolla.

n=18

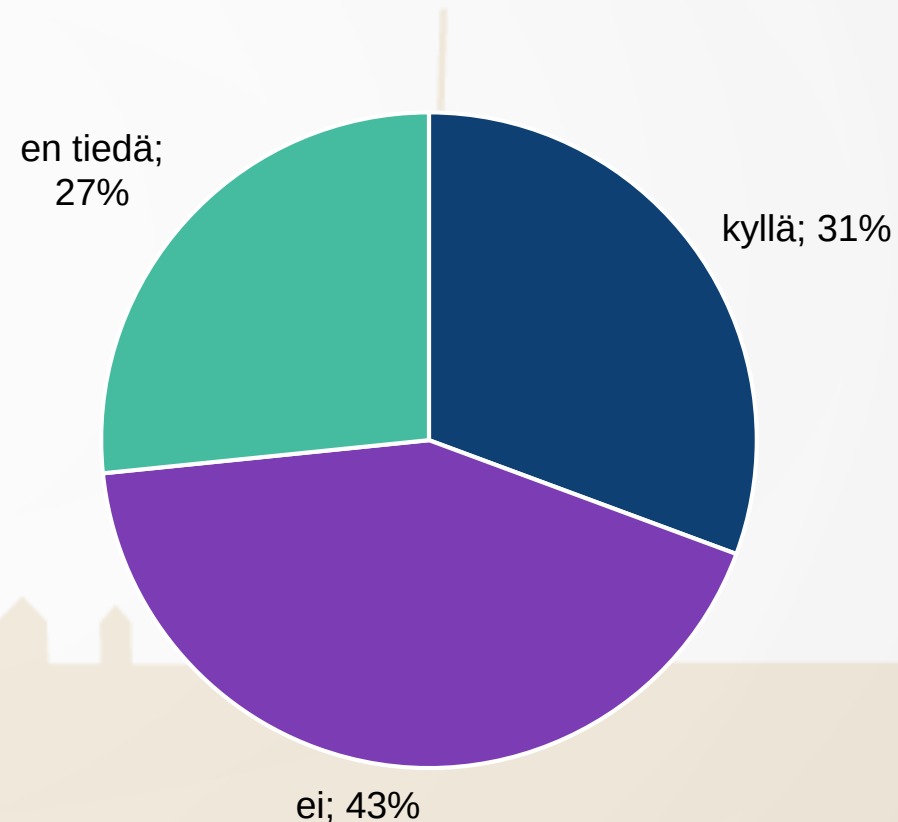
YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN

Lähes kolmannes vastaajista kertoi kuntansa pyrkineen edistämään yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä alueellaan.

Noin neljänneksellä vastaajista oli epätietoisuutta kuntansa mahdollisesti toteuttamista toimenpiteistä.

Suuri osa vastaajista kertoi, että heidän kunnassaan ei ole tehty tällaista edistämistyötä.

n=124

YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: EDISTÄMISTOIMIA TOTEUTTANEET

- Vastauksissa tuotiin esiin esimerkiksi palveluita, joita yhdistykset ovat tuottaneet sekä palveluita, joita kunta on tuottanut mm. kylän yritystoiminnan tukemiseksi.

"Asukkaiden, yhdistysten ja kunnan palvelujen keskitetty ja vuorovaikutteinen koordinointi."

"Asennoitumalla positiivisesti tehtyyn työhön ja kannustamalla."

"Aktivoimalla ja kokoamalla yhdistysaktiiveja sekä mm. Leader-hankemahdollisuuksien 'markkinoinnilla'"

"Kehittämishankkeilla on haettu elinvoimaa edistäviä toimia kylille."

"Kunnalla on kaksi 'omaa' yhteiskunnallista osakeyhtiötä."

YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN: EDISTÄMISTOIMIA TOTEUTTAMATTOMAT

"Ei ole oikein ollut asiasta tietoa aiemmin."

"Ehkä emme ole vain tulleet ajatelleeksi yhteiskunnallista yrittäjyyttä yhtenä vaihtoehtona - -"

"Käytännössä tarvetta tähän ei ole ilmennyt."

"Kunnassa ei ole tehty kunnollista elinkeinon kehittämistä viimeiseen 20 vuoteen."

"Ei niinkään yrittäjyyttä, mutta yhdistysten kautta kyllä toimintaa, joka on jo hyvin lähellä yhteiskunnallista yrittäjyyttä."

"Maaseudullakin on pula avoimen sektorin työntekijöistä ja lähtökohtaisesti yritteliäät työllistävät itsensä vaikkapa kevytyrittäjinä - -"

"Asia oli aktiivinen yli kymmenen vuotta sitten, mutta ei saanut riittävästi syttyjä johtaakseen toimintaan; silloin liikehti potentiaaleilla toiminta-alueilla yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä kiinnostuneita henkilöitä."

"kateus"

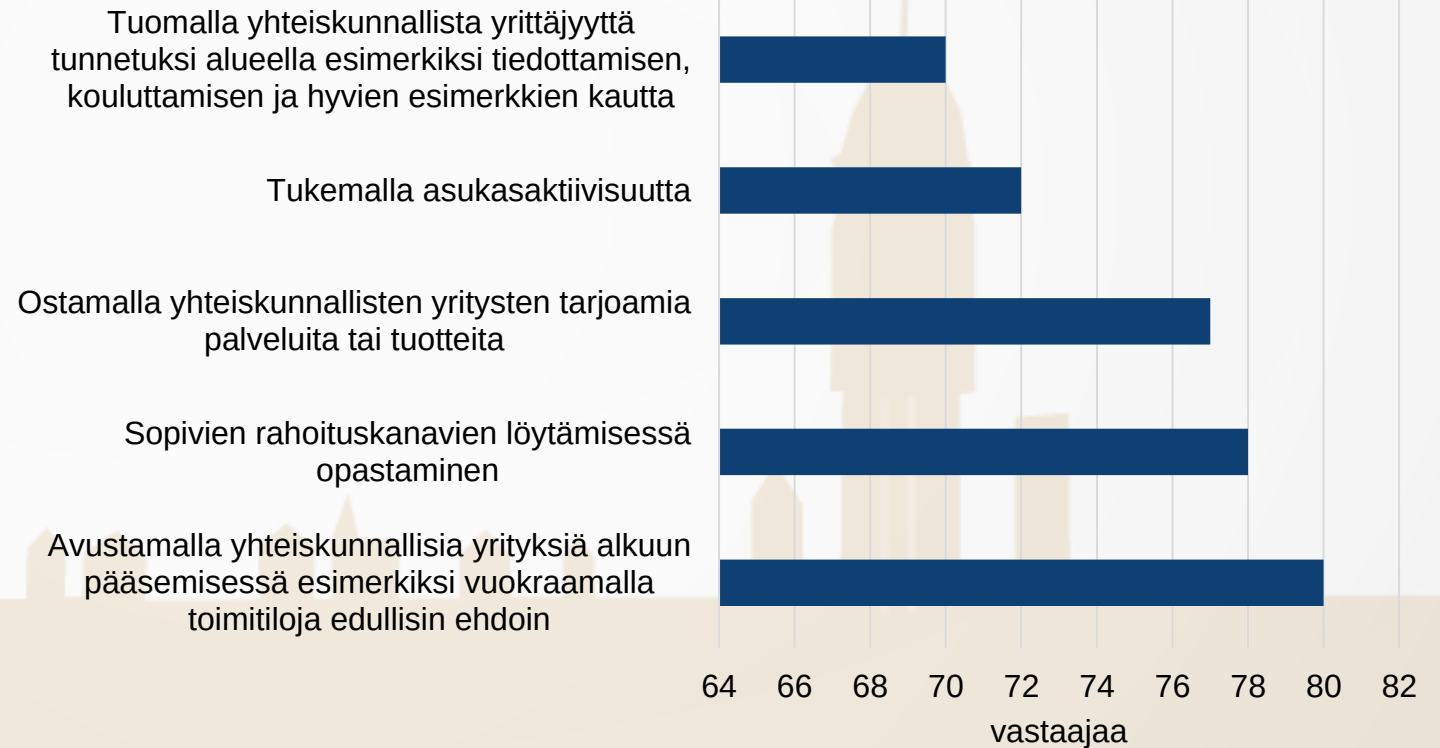
YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISKEINOT

- Vastaajia pyydettiin arvioimaan keinoja, jotka olisivat toimivimpia edistämään yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa.
- Vastaajia pyydettiin myös nimeämään ne keinot, jotka ovat kunnassa käytössä.
- Keinot jaettiin seitsemään ryhmään.
- Vastaajat saivat myös esittää muita kuin lomakkeessa mainittuja keinoja.
- 115 vastaajaa esitti vähintään yhden toimivaksi katsomansa keinon.
 - 31 vastaajaa löysi vähintään 20 toimivaa keinoa.
 - 92 vastaajaa löysi vähintään 10 toimivaa keinoa.
- 58 vastaajaa esitti vähintään yhden kunnassa käytössä olevan keinon.
 - 14 vastaajaa ilmoitti, että heidän kunnassaan on käytössä vähintään 10 keinoa.

YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISKEINOT: TOIMIVIMMAT TOP 5

Vastaajat mainitsivat toimivimmiksi keinoiksi useimmin edistämismuotoja, jotka liittyvät tiedon jakamiseen ja muuhun tukeen tavalla, joka ei edellytä kunnalta merkittäviä taloudellisia lisäpanostuksia.

YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISKEINOT: TOIMIVIMMMAT RYHMITÄIN

Edistämiskeinot jaettiin seitsemään ryhmään. Kunkin ryhmän toimivimmiksi katsotut keinot ovat melko tasavahvoja keräämiensä mainintojen määrässä.

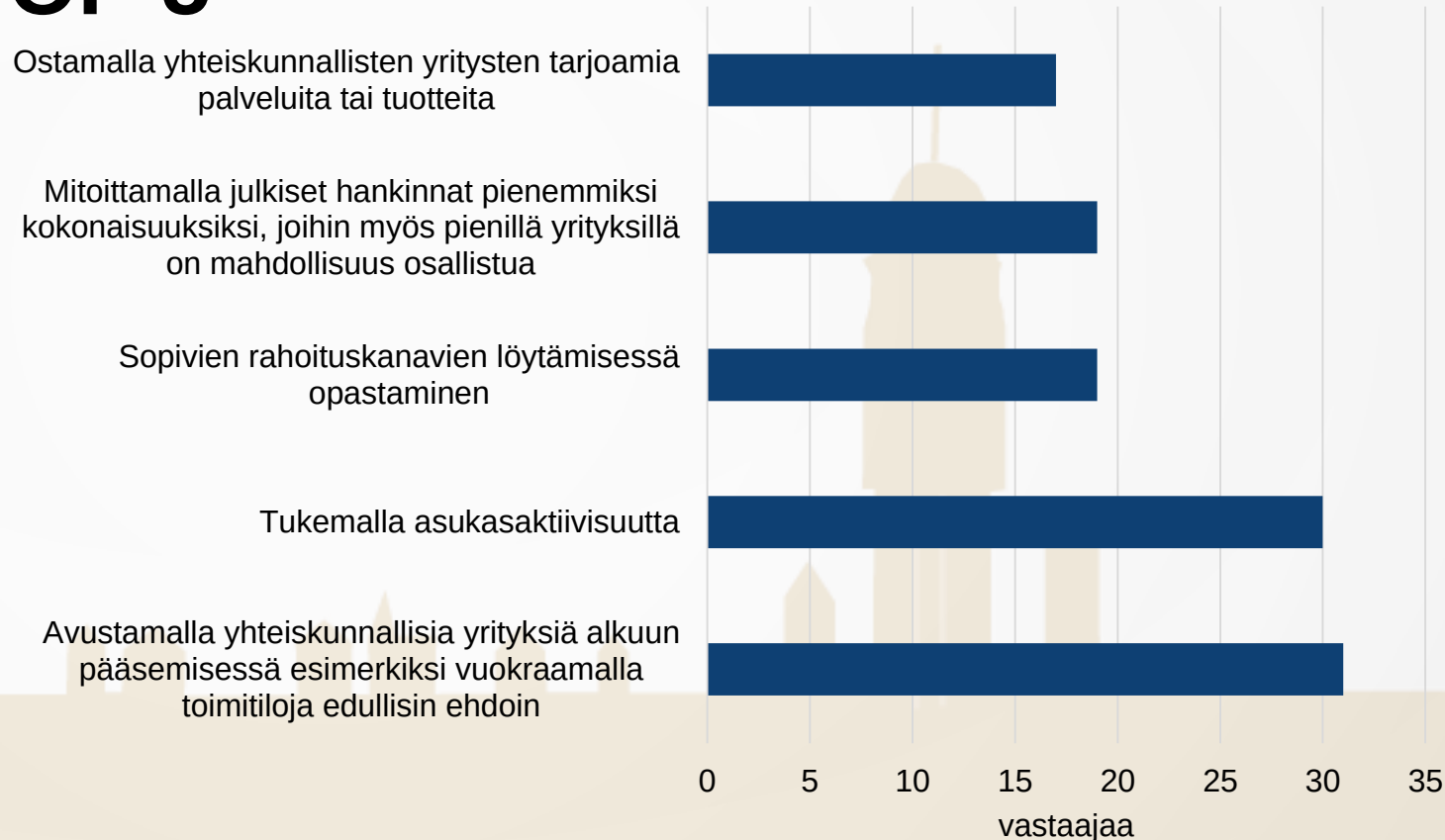

YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISKEINOT: KÄYTETYT TOP 5

Toimivimmiksi katsottuja edistämiskeinoja on myös eniten käytössä kunnissa.

Yhteiskunnallisen yrittäjyyden tunnetuksi tuominen katsotaan toimivaksi edistämiskeinoksi, jota ei kuitenkaan vastaajien mukaan hyödynnetä yleisesti.

YHTEISÖLÄHTÖISEN YHTEISKUNNALLISEN YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISKEINOT: KÄYTETYIMMÄT RYHMITÄIN

Edistämiskeinot jaettiin seitsemään ryhmään. Kunkin ryhmän käytetyimmät keinot on esitetty oheisessa kuviossa.

Käytetyimpien keinojen joukossa painottuvat kunnan avustava toiminta sekä tiedottaminen ja opastus.

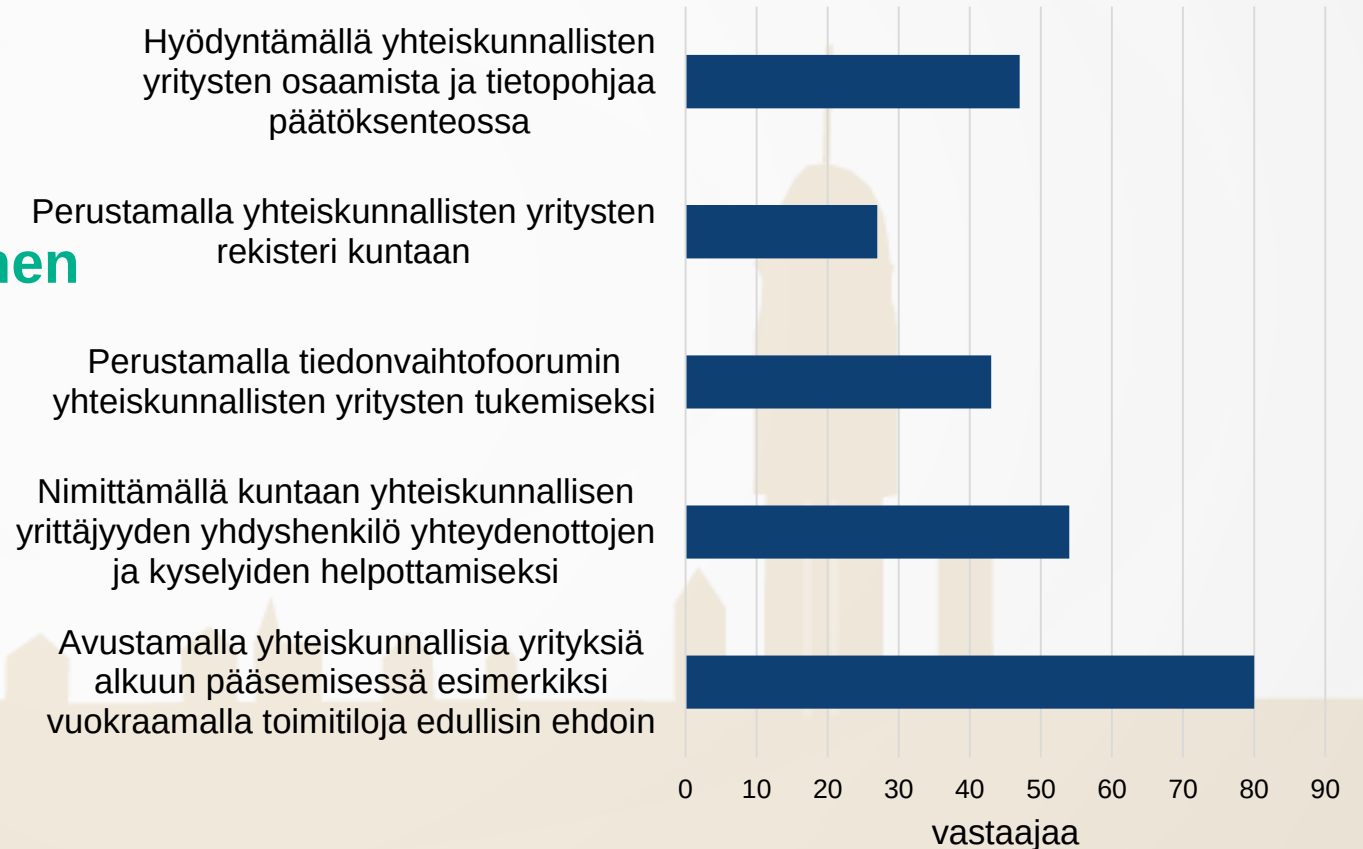

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: KUNNAN AVUSTAVA TOIMINTA

Yhteiskunnallisten yritysten alkuun pääsemisessä avustaminen

mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa, kun tarkastellaan kunnan avustavaan toimintaan sisältyviä tapoja.

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: KUNNAN AVUSTAVA TOIMINTA

"olemme toteuttamassa kokeilua, jossa kunta tarjoaa 6 kk ilmaisia toimitiloja uusille yrittäjille, etätyötä tekeville, yhdistyksille yms"

"Yhteiskunnalliset yrityksetkin voinevat hyödyntää kehittämissyhtiön palveluja."

"Samla byborna för att utröna behoven och ge stöd för dem att organisera sig vid behov, samt kommunal botfinansiering vid projektansökningar. Detta har huvudsakligen gällt föreningar."

"Ainakaan ei liikaa byrokratiaa"

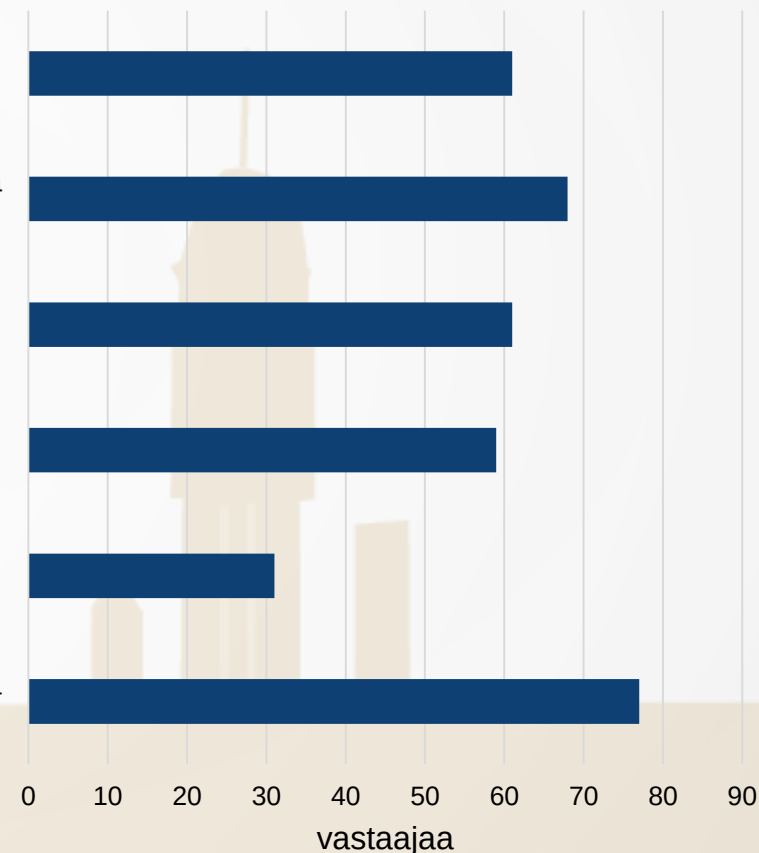
"Edellä esitetyt keinot eivät vaikuta toimivilta pienessä maaseutumaisessa kunnassa. Turha byrokratia lisääntyy."

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: PALVELUTUOTANTO

Yhteiskunnallisten yritysten tarjoamien palveluiden ja tuotteiden ostaminen mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa, kun tarkastelussa keskitytään palvelutuotannon keinovalikoimaan.

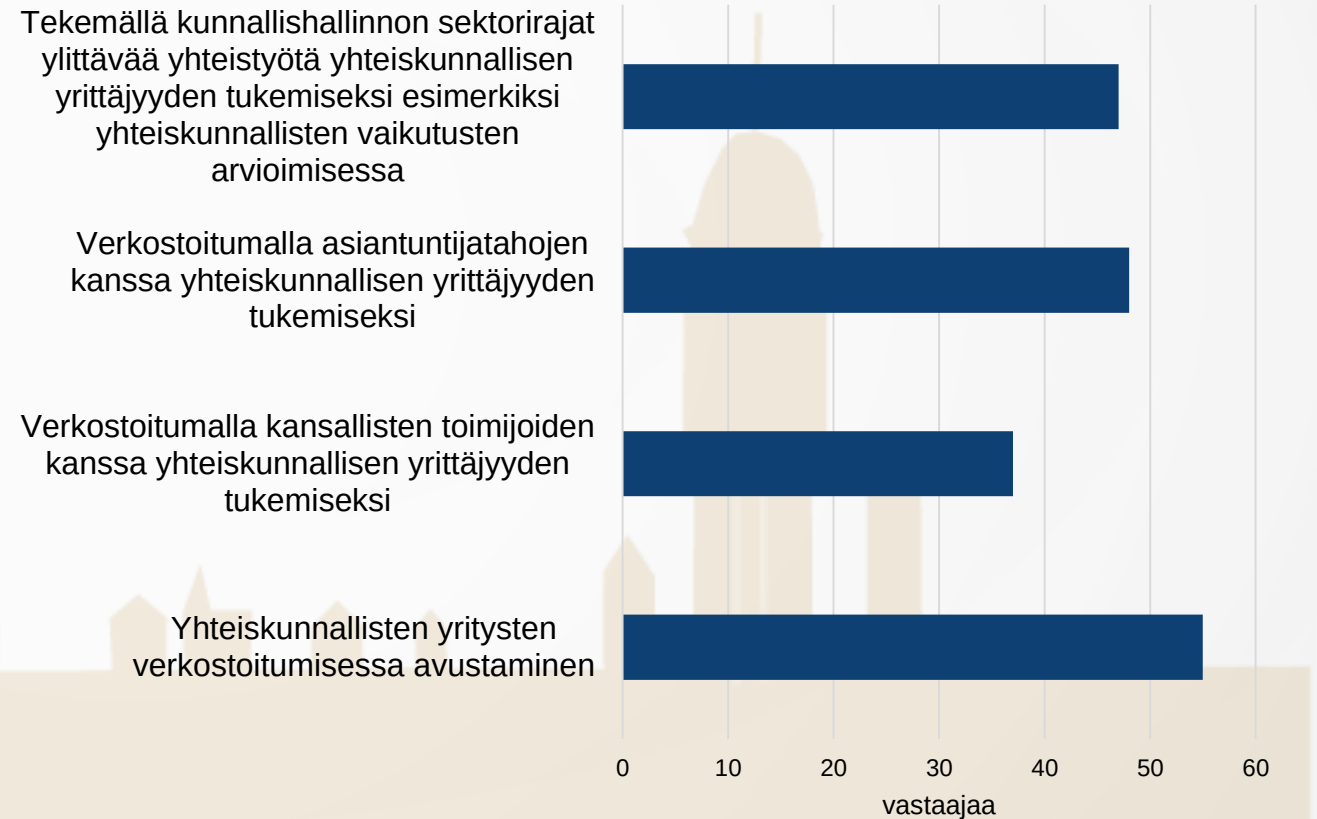
- Tuottamalla palveluita yhteistyössä paikallisten yhteiskunnallisten yritysten kanssa
- Käyttämällä yhteiskunnallisten yritysten tarjoamia palveluita tai tuotteita
- Hyödyntämällä yhteiskunnallisia yrityksiä kunnan elinvoiman vahvistamisessa (esim. maaseudun palvelutuotannon kehittämisessä tai vastaavassa)
- Hyödyntämällä yhteiskunnallisia yrityksiä kunnan sosiaalisten velvoitteiden täyttämiseksi (esim. vaikeasti työllistettävien tukemisessa)
- Korostamalla yhteiskunnallisten yritysten vastuullisuutta palveluita (tai vastaavia) hankittaessa
- Ostamalla yhteiskunnallisten yritysten tarjoamia palveluita tai tuotteita

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: VERKOSTOITUMINEN JA YHTEISTYÖ

Yhteiskunnallisten yritysten verkostoitumisessa avustaminen mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa, kun tarkastelussa keskitytään verkostoitumiseen ja yhteistyöhön.

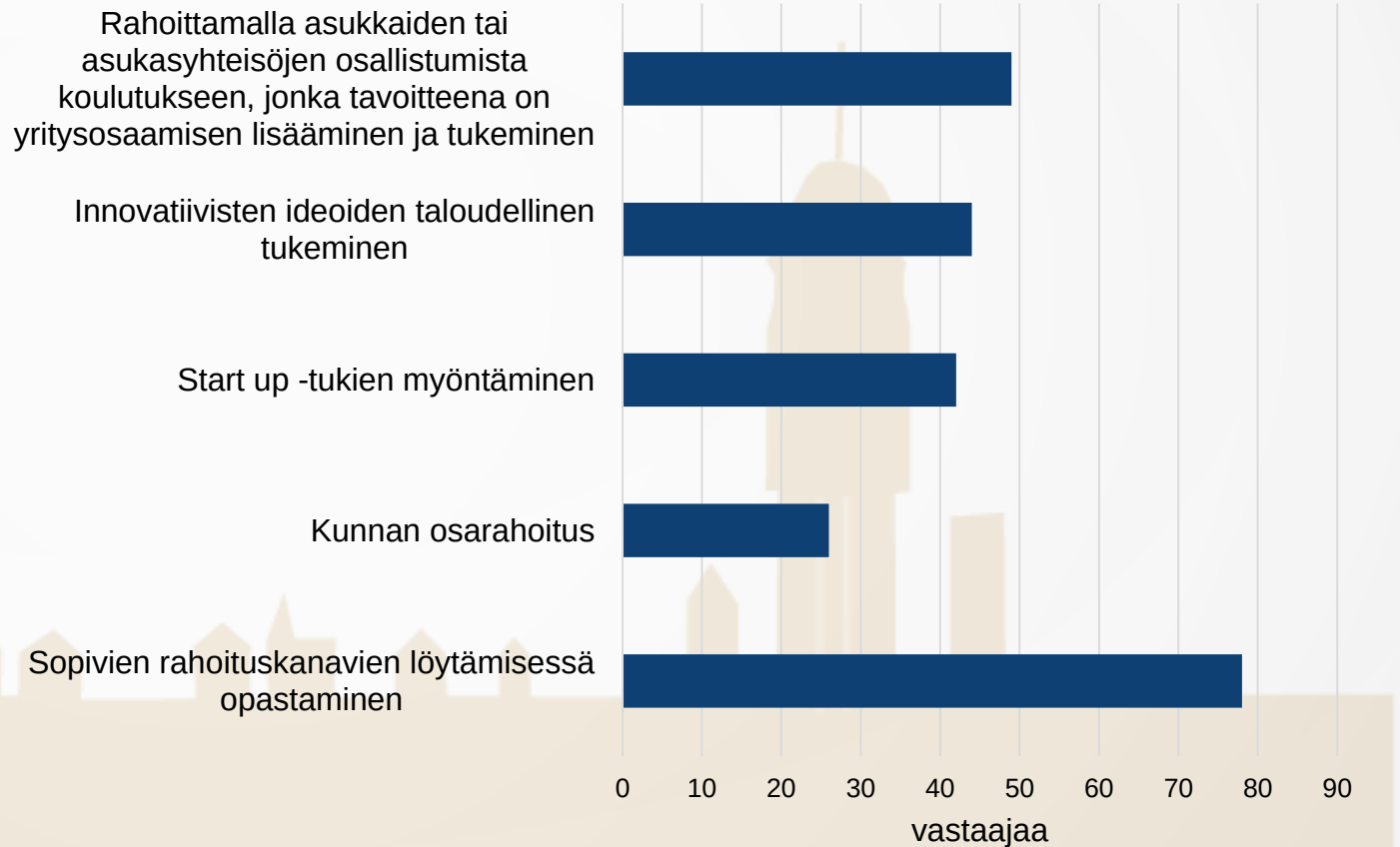

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: RAHOITUS

Sopivien rahoituskanavien löytämisessä opastaminen

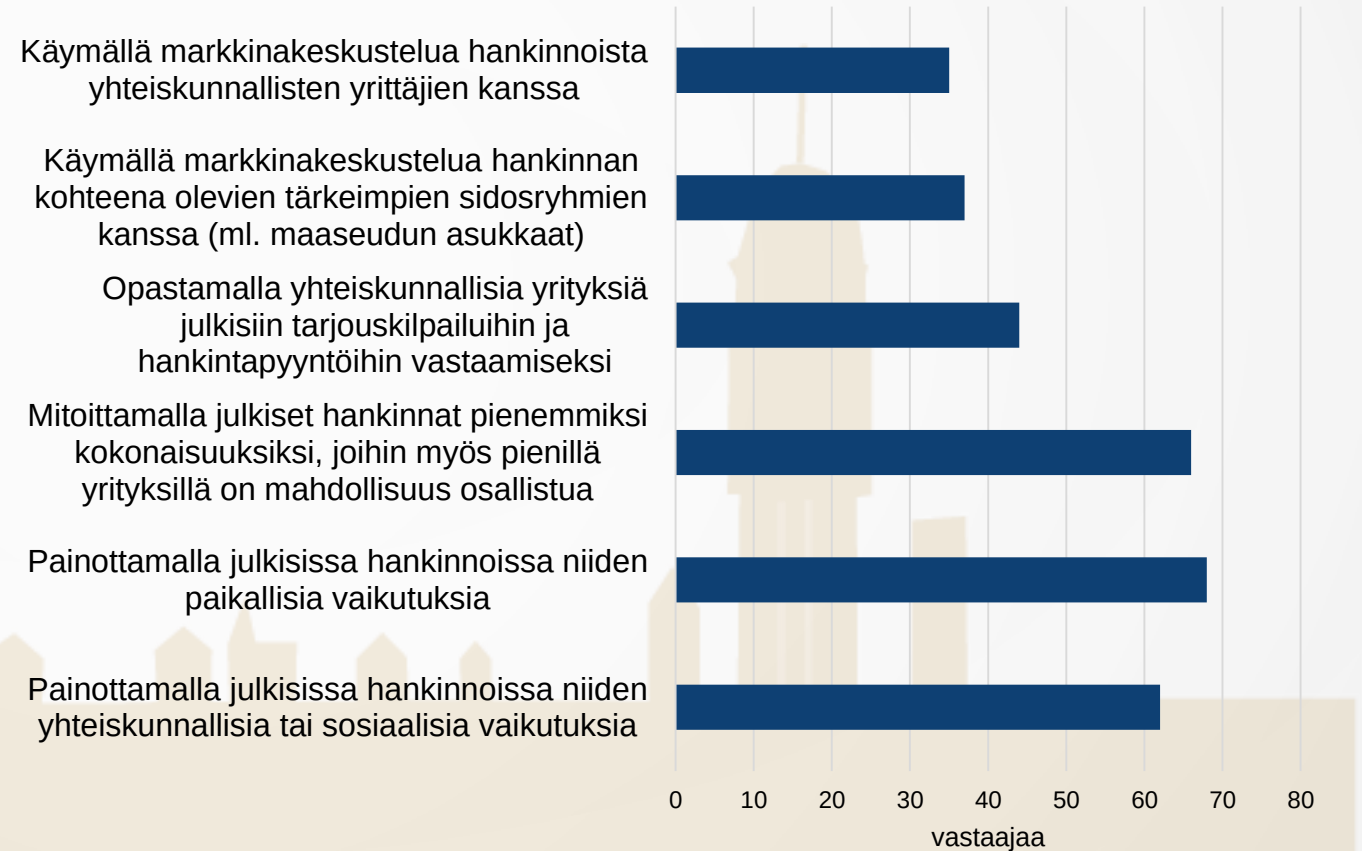
mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa, kun tarkastelussa keskitytään rahoituksen keinoihin.

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: JULKISET HANKINNAT

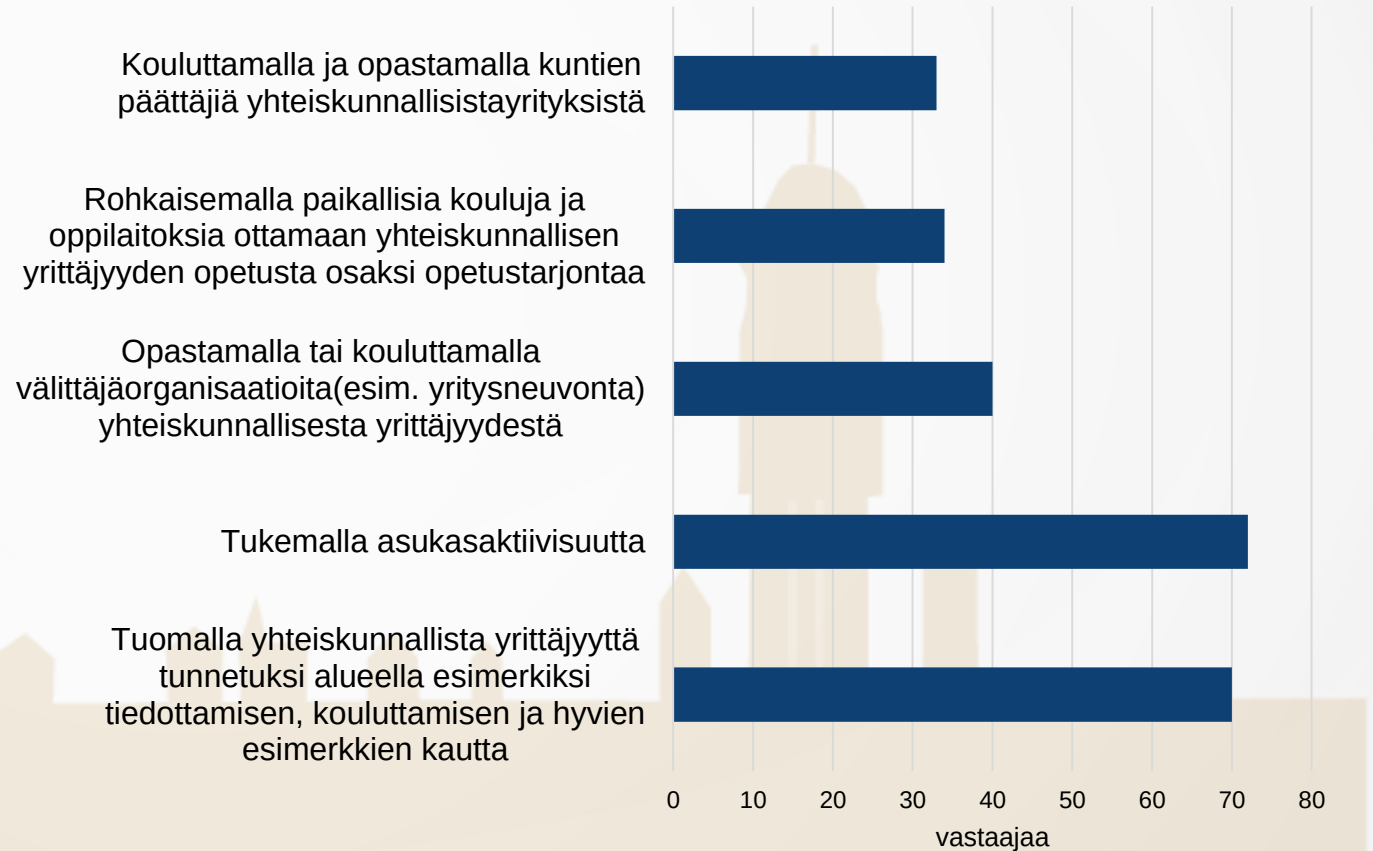
- **Paikallisten vaikutusten painottaminen ja julkisten hankintojen mitoittaminen** mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa, kun tarkastelussa keskitytään julkisiin hankintoihin.

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: TIEDOTTAMINEN JA OPASTUS

Asukasaktiivisuuden tukeminen ja yhteiskunnallisen yrittäjyyden tunnetuksi tuominen mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa, kun tarkastelussa keskitytään tiedottamiseen ja opastukseen.

TOIMIVIMMAT EDISTÄMISTAVAT: HANKKEET JA KOKEILUT

Hankkeet ja kokeilut uusien palvelutuotannon tapojen ja yhteistyömallien löytämiseksi sekä yritysten alkuun saattamiseksi mainittiin useimmin vastauksissa toimivimmaksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa hankkeiden ja kokeilujen keinoin.

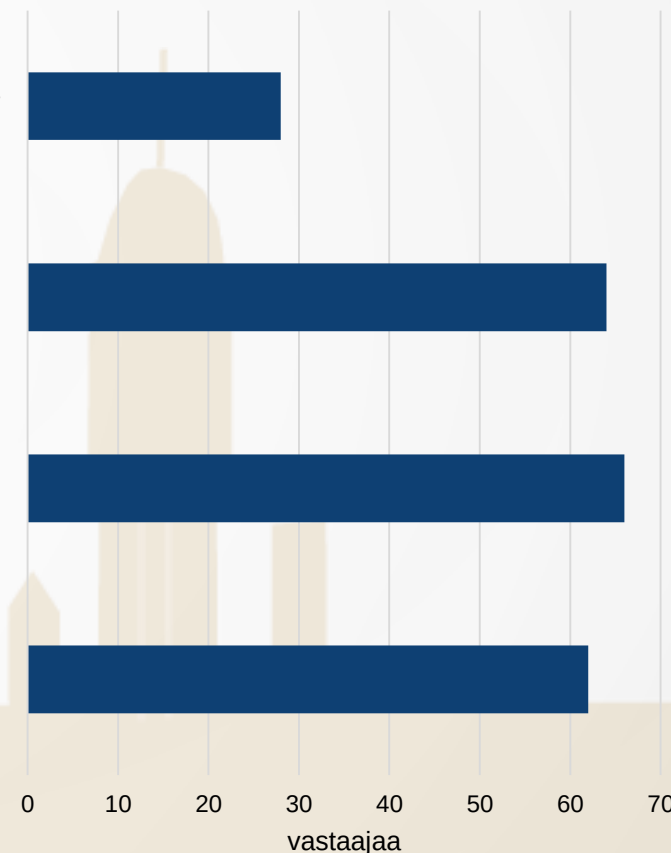
Eräs vastaaja toivoi yrittämisen esteiden poistamista käyttäen esimerkkinä kevytyrittäjyyttä.

Hankkeet ja kokeilut vaikutusten arvioinnissa auttamiseksi

Hankkeet ja kokeilut uusien yhteiskunnallisten yritysten alkuun saattamiseksi

Hankkeet ja kokeilut uusien palvelutuotannon tapojen löytämiseksi

Hankkeet ja kokeilut uusien yhteistyömallien löytämiseksi

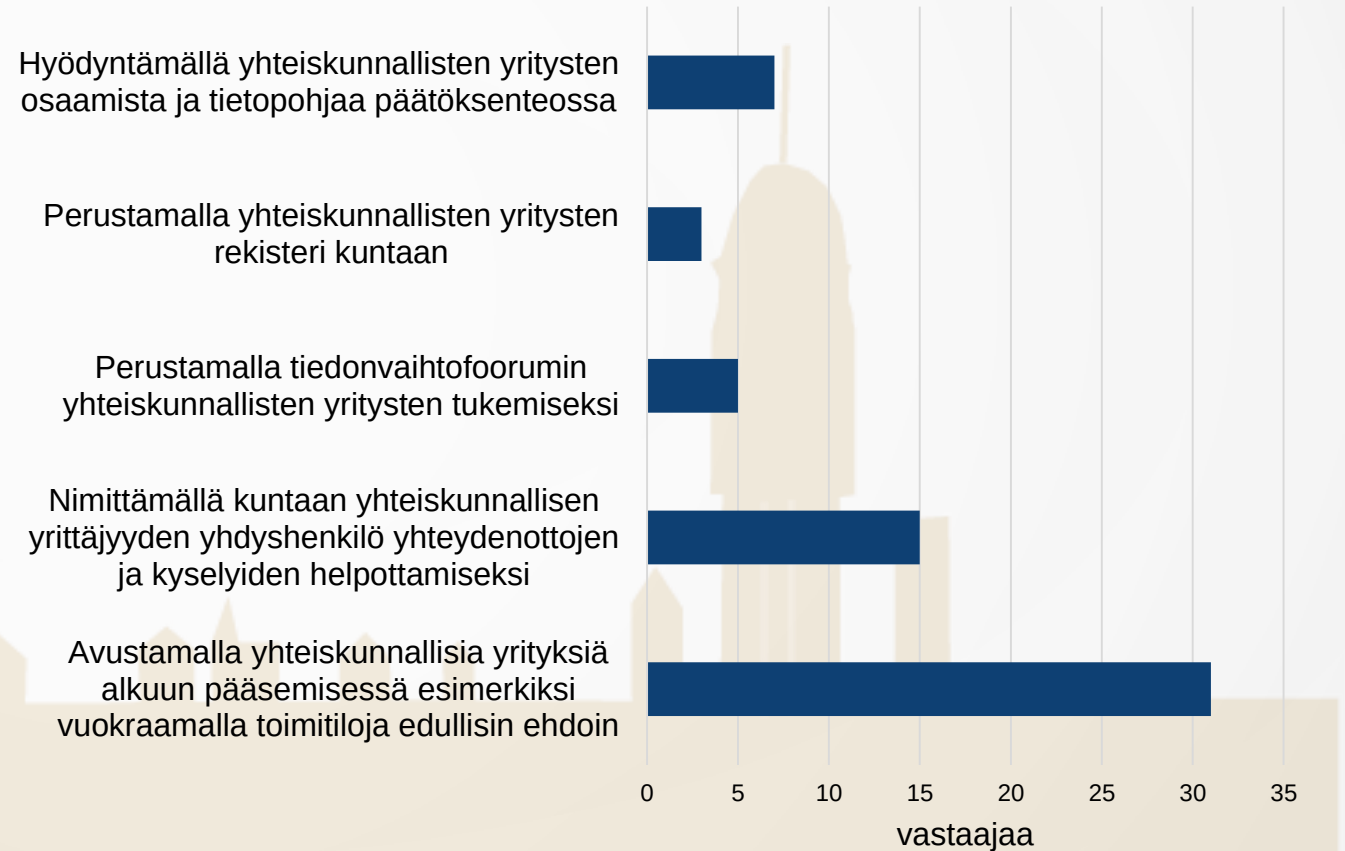

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: KUNNAN AVUSTAVA TOIMINTA

Yhteiskunnallisten yritysten alkuun pääsemisessä avustaminen

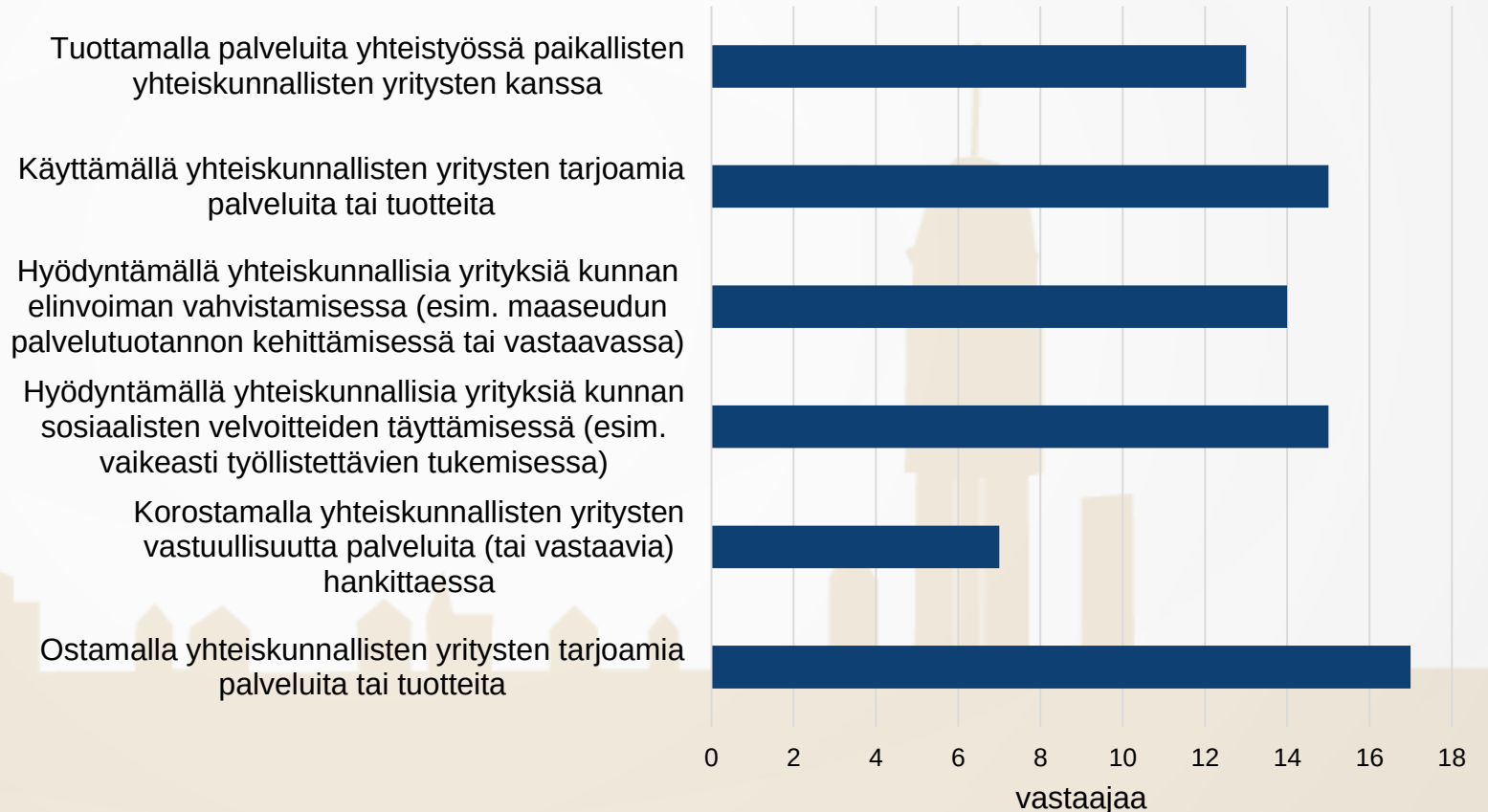
mainittiin useimmin vastauksissa kunnissa käytetyksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä, kun tarkastellaan kunnan avustavaan toimintaan sisältyviä tapoja.

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: PALVELUTUOTANTO

Mm. Yhteiskunnallisten yritysten tarjonnan hyödyntäminen mainittiin vastauksissa kunnissa käytetyksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä, kun tarkastelussa keskitytään palvelutuotannon keinovalikoimaan.

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: VERKOSTOITUMINEN JA YHTEISTYÖ

Yhteiskunnallisten yritysten verkostoitumisessa avustaminen sekä sektorirajat ylittävä yhteistyö

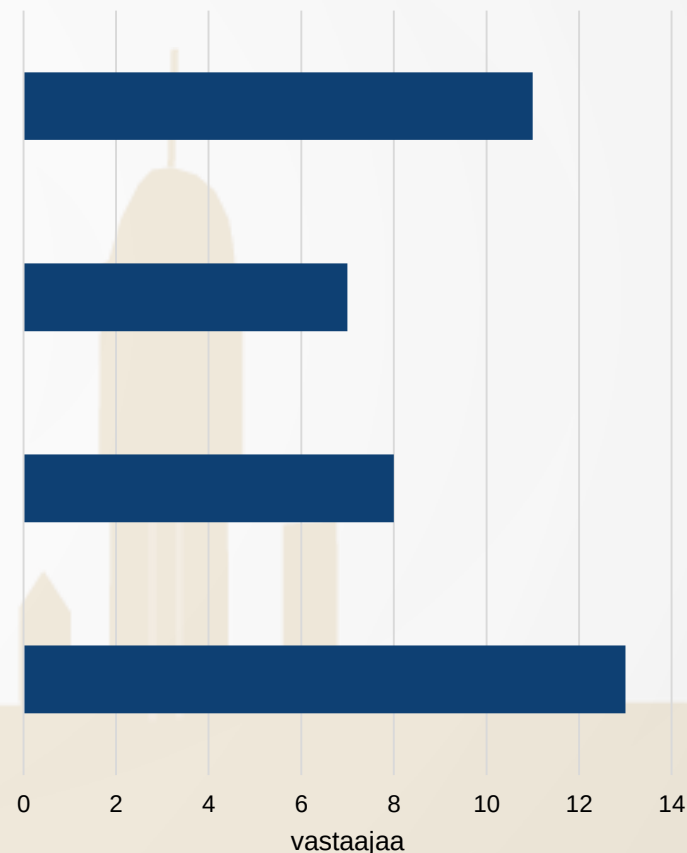
mainittiin vastauksissa kunnissa käytetyiksi tavoiksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä, kun tarkastelussa keskitytään verkostoitumiseen ja yhteistyöhön.

Tekemällä kunnallishallinnon sektorirajat ylittävää yhteistyötä yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukemiseksi esimerkiksi yhteiskunnallisten vaikutusten arvioimisessa

Verkostoitumalla asiantuntijatahojen kanssa yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukemiseksi

Verkostoitumalla kansallisten toimijoiden kanssa yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukemiseksi

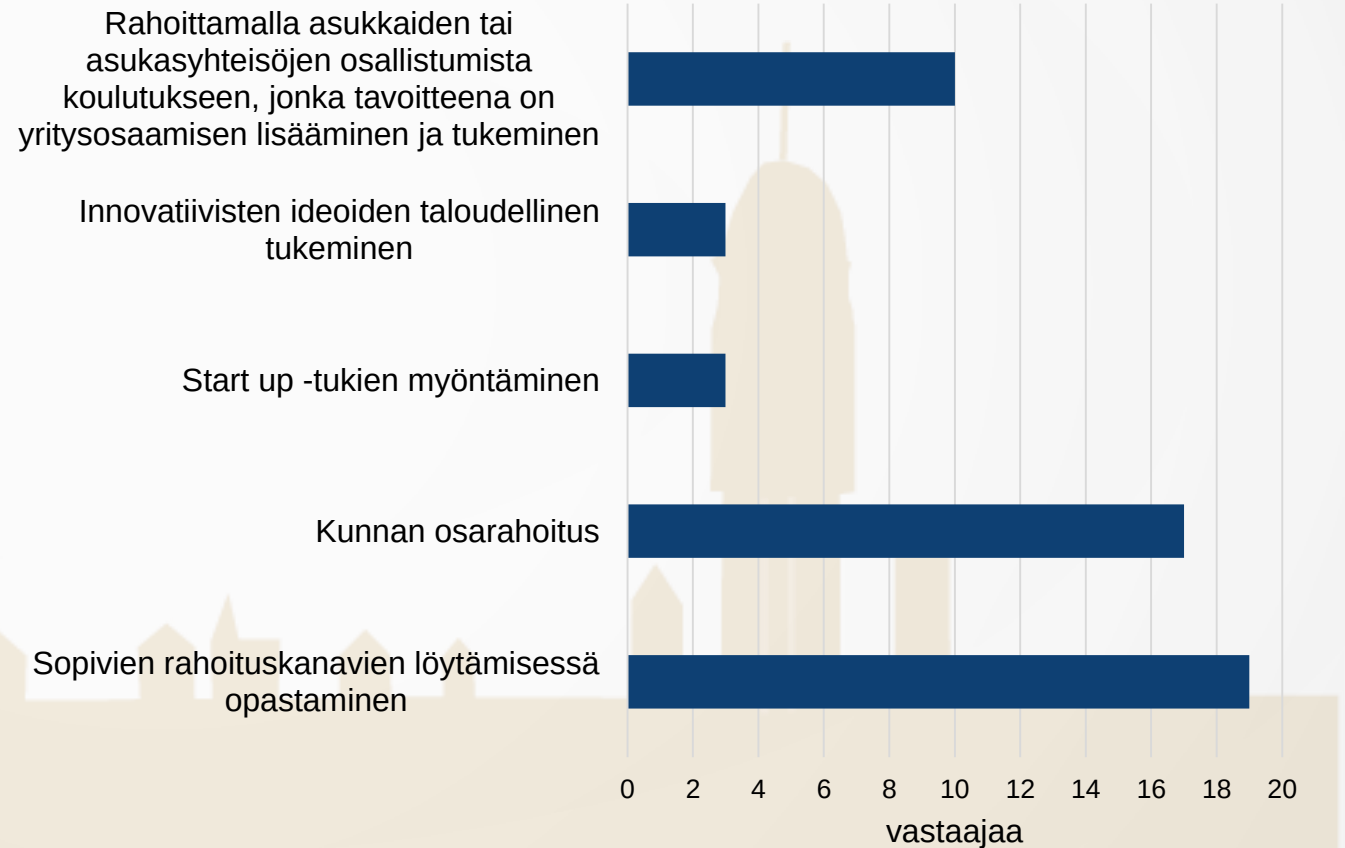
Yhteiskunnallisten yritysten verkostoitumisessa avustaminen

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: RAHOITUS

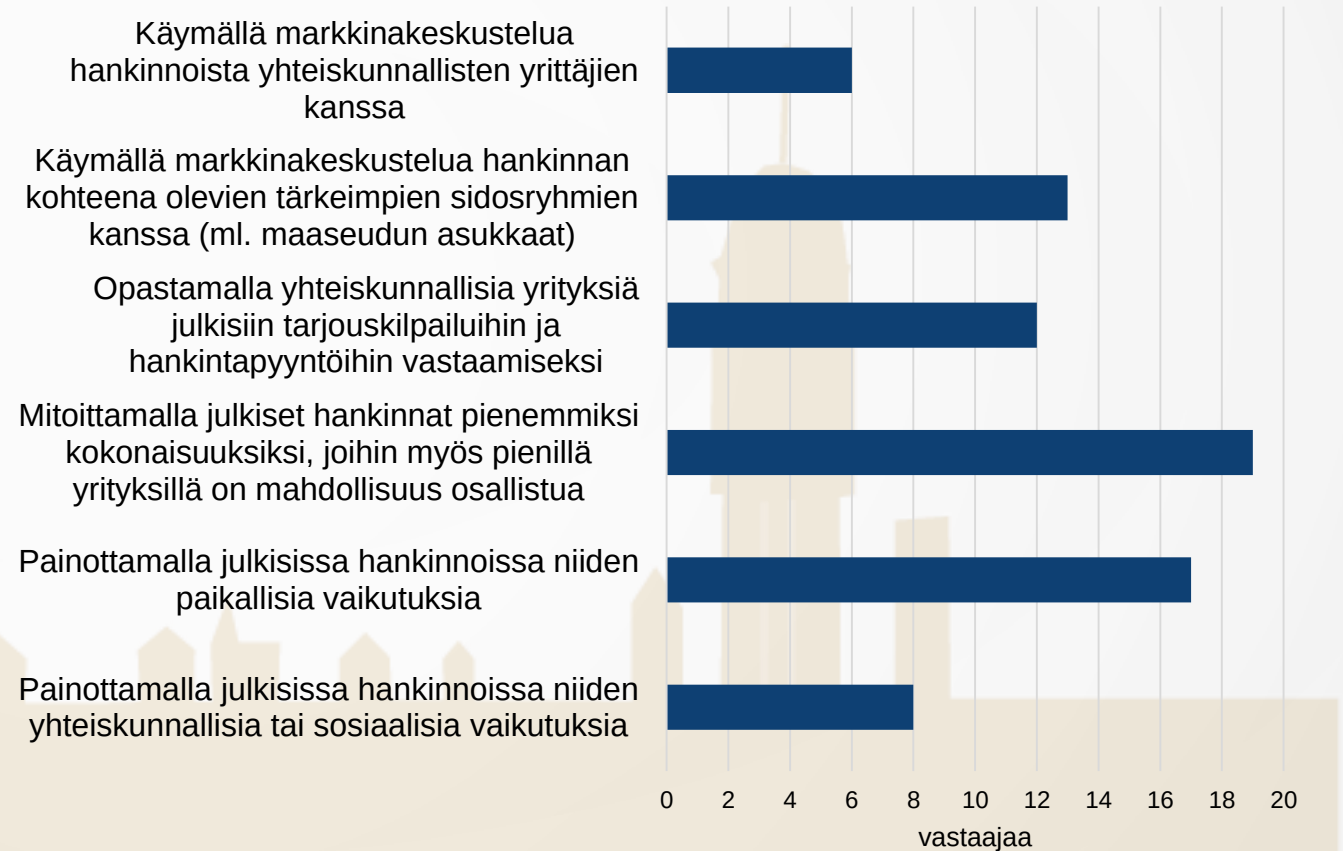
Mm. sopivien rahoituskanavien löytämisessä opastaminen sekä kunnan osarahoitus mainittiin vastauksissa kunnissa käytetyiksi tavoiksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä, kun tarkastelussa keskitytään rahoituksen keinoihin.

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: JULKISET HANKINNAT

- **Mm. julkisten hankintojen mitoittaminen** mainittiin vastauksissa kunnissa käytetyksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä, kun tarkastelussa keskitytään julkisiin hankintoihin.

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: TIEDOTTAMINEN JA OPASTUS

Asukasaktiivisuuden tukeminen mainittiin useimmin vastauksissa kunnissa käytetyksi tavaksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä, kun tarkastelussa keskitytään tiedottamiseen ja opastukseen.

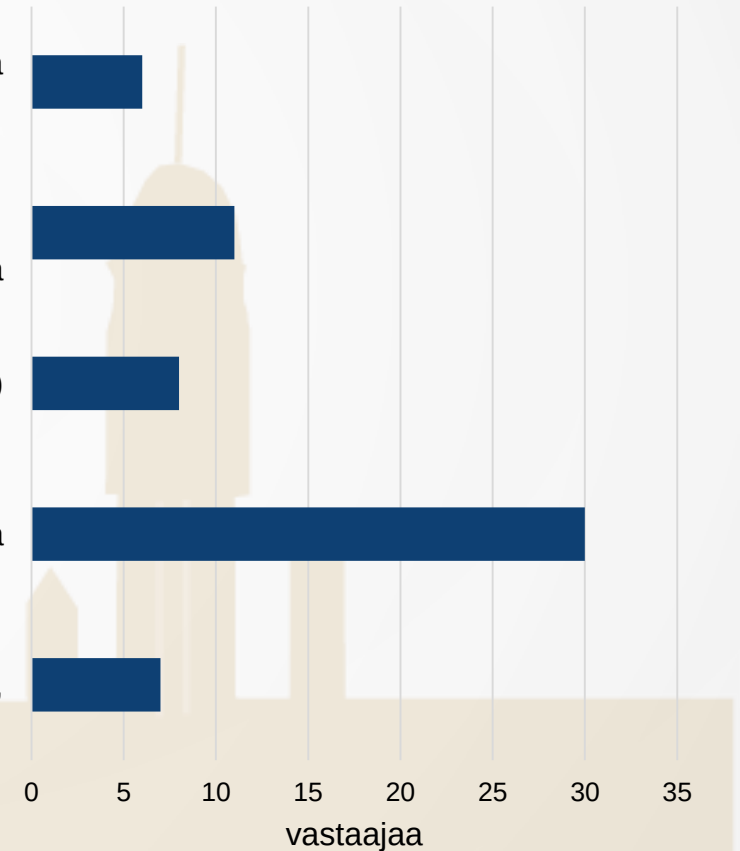
Kouluttamalla ja opastamalla kuntien päättäjiä yhteiskunnallisista yrityksistä

Rohkaisemalla paikallisia kouluja ja oppilaitoksia ottamaan yhteiskunnallisen yrittäjyyden opetusta osaksi opetustarjontaa

Opastamalla tai kouluttamalla välittäjäorganisaatioita (esim. yritysneuvonta) yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä

Tukemalla asukasaktiivisuutta

Tuomalla yhteiskunnallista yrittäjyyttä tunnetuksi alueella esimerkiksi tiedottamisen, kouluttamisen ja hyvien esimerkkien kautta

TOTEUTETUT EDISTÄMISTAVAT: HANKKEET JA KOKEILUT

Mm. hankkeet ja kokeilut uusien palvelutuotannon tapojen ja yhteistyömallien löytämiseksi mainittiin

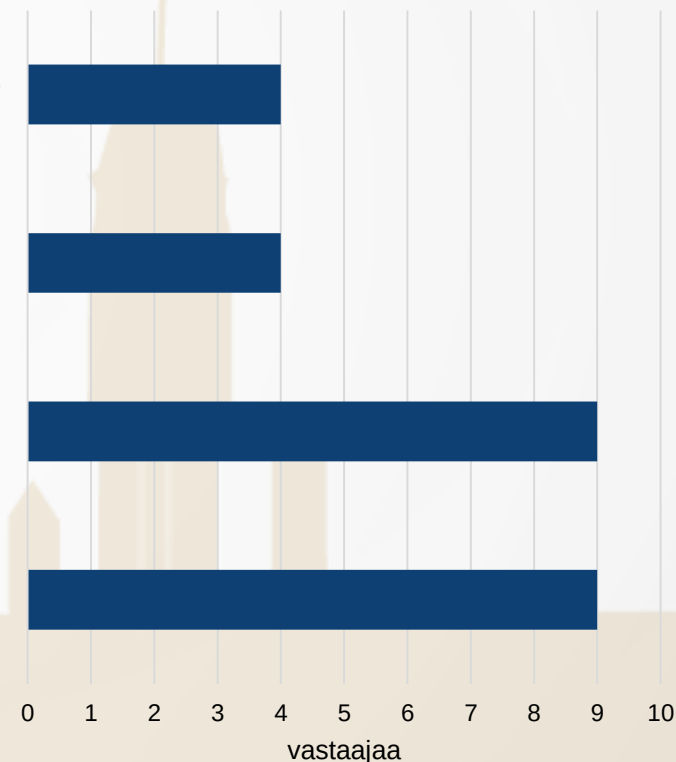
vastauksissa kunnissa käytetyiksi tavoiksi edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa hankkeiden ja kokeilujen keinoin.

Hankkeet ja kokeilut vaikutusten arvioinnissa auttamiseksi

Hankkeet ja kokeilut uusien yhteiskunnallisten yritysten alkuun saattamiseksi

Hankkeet ja kokeilut uusien palvelutuotannon tapojen löytämiseksi

Hankkeet ja kokeilut uusien yhteistyömallien löytämiseksi

PARHAAT EDISTÄMISEN TAVAT SUOMESSA

Paikallisten toimijoiden aktivointi mainittiin useimmin TOP3-parhaana tapana edistää yhteiskunnallista yrittäjyyttä Suomessa.

PARHAAT EDISTÄMISEN TAVAT SUOMESSA

- **Paikallisten toimijoiden aktivointi** mainittiin useimmin parhaana tapana edistää yhteiskunnallista yrittäjyyttä Suomessa.

PARHAAT EDISTÄMISEN TAVAT SUOMESSA

"Esim. Suomen Kylät ry voisi olla valtakunnallinen toimija ja edelleen heidän alueorganisaationsa. Eli otetaan hyvään asiaan ensi sijaisesti tekemisen näkökulma. Jos tehdään valtakunnallinen politiikkaohjelma-, strategia-, toimintapolitiikka-, arviointihässäkkä, niin se ei välttämättä johda reippaaseen tekemiseen nopealla aikataululla."

"sosiaalisen työllistämisen mahdollistaminen joustavasti ilman kannusteloukkuja"

"Esim. leader rahoitus"

"Verohelpotukset ovat kinkkinen asia. Niillä ei saa asettaa yhteiskunnallista yritystä parempaan asemaan tavallisten yritysten kanssa."

"Lisäämällä yhteiskunnallisten yritysten ja niiksi aikovien tahojen yhteistyötä."

"Aktivoimalla kylien ihmisiä"

"Ei rankkaa byrokratiaa. Alkuun pienillä investoinneilla, pienistä palveluista. Toiminnan kasvattamisen tukemista referenssien kautta."

LOPUKSI

- Suuri osa vastaajista kannattaa kylien vastuun kasvattamista, sillä asukkaidensa lähiyhteisönä kylissä tunnetaan asukkaiden palvelutarpeet ja palvelut ovat asukkaiden saavutettavissa. Samalla kunta voi kohdistaa niukkoja resurssejaan muihin kohteisiin ja toisaalta kylissä palveluita tuottavat kohottavat omaa hyvinvointiaan osallistuessaan merkitykselliseen työhön.
- Vastauksissa tuotiin esiin myös kylien vastuun laajentamiseen liittyviä haasteita ja pohdittiin periaatteellisella tasolla sitä, kuka yksilöiden hyvinvoinnista voi olla vastuussa.
- Lähes kolmannes vastaajista kertoi kuntansa pyrkineen edistämään yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä alueellaan, mutta yli 40 %:ssa kunnista tällaista edistämistyötä ei ole tehty. Lisäksi moni vastaaja oli epätietoinen mahdollisista edistämistoimista. Tulos osoittaa, että keskustelu aiheesta on ollut kunnissa rajallista.

LOPUKSI

- Vastaajat mainitsivat toimivimmiksi edistämiskeinoiksi useimmin toimia, jotka liittyvät tiedon jakamiseen ja muuhun tukeen tavalla, joka ei edellytä kunnalta merkittäviä taloudellisia lisäpanostuksia.
- Toimivimmiksi katsottuja edistämiskeinoja on myös eniten käytössä kunnissa.
- Yhteiskunnallisen yrittäjyyden tunnetuksi tuominen katsotaan toimivaksi edistämiskeinoksi, jota ei kuitenkaan vastaajien mukaan hyödynnetä yleisesti.
- Myös nämä tulokset kannustavat kuntia ja yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä mahdollisesti kiinnostuneita yhteisöjä vuoropuheluun.

Kuva: ar130405 Pixabaystä

KYSELYLOMAKE

Yhteisölähtöisellä yhteiskunnallisella yrittäjyydellä tarkoitetaan tässä kyselyssä maaseudun asukkaiden yhdessä toteuttamaa palvelutoimintaa, jonka mahdollinen liikevoitto käytetään yhteisön hyväksi.

16. Pitäisikö kylien mielestäsi ottaa enemmän vastuuta kylän asukkaiden hyvinvoinnista?

☐ Kyllä

☐ Ei

Perustele vastauksesi

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto maaseudun palvelutuotannon kehittämiseksi.

☐

☐

☐

☐

☐

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava vaihtoehto maaseudun ihmisten hyvinvoinnin kehittämiseksi.

☐

☐

☐

☐

☐

Yhteiskunnallinen yrittäjyys on kiinnostava aluekehittämisen keino maaseudulla.

☐

☐

☐

☐

☐

KYSELYLOMAKE

18. Onko kunnassanne asukkaiden perustamia yhteisölähtöisiä yhteiskunnallisia yrityksiä (merkillä tai ilman)?

- ☐ Kyllä
- ☐ En tiedä, siirry kysymykseen 20
- ☐ Ei, siirry kysymykseen 20

19. Millä arvosanalla arvioisit kuntanne ja alueenne yhteiskunnallisten yritysten yhteistyötä?

- ☐ 5 erittäin hyvää
- ☐ 4 melko hyvää
- ☐ 3 ei hyvää, ei huonoa
- ☐ 2 melko huonoa
- ☐ 1 erittäin huonoa

20. Onko kuntanne pyrkinyt edistämään yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä alueellanne?

- ☐ Kyllä
- ☐ Ei
- ☐ En tiedä

Jos vastasit **kyllä**, kerro vielä miten ja miksi?

Jos vastasit **ei**, kerro vielä miksi ei?

KYSELYLOMAKE

21. Mitkä seuraavista ovat mielestäsi parhaita tapoja edistää yhteisölähtöistä yhteiskunnallista yrittäjyyttä kunnissa?

Merkitse rastilla (x) mielestäsi

- toimivimmat tavat ja
- tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä.

Voit valita useita vaihtoehtoja.

Kunnan avustava toiminta

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Avustamalla yhteiskunnallisia yrityksiä alkuun pääsemisessä esimerkiksi vuokraamalla toimitiloja edullisin ehdoin	☐	☐
Nimittämällä kuntaan yhteiskunnallisen yrittäjyyden yhdyshenkilö yhteydenottojen ja kyselyiden helpottamiseksi	☐	☐
Perustamalla tiedonvaihtofoorumin yhteiskunnallisten yritysten tukemiseksi	☐	☐
Perustamalla yhteiskunnallisten yritysten rekisteri kuntaan	☐	☐
Hyödyntämällä yhteiskunnallisten yritysten osaamista ja tietopohjaa päätöksenteossa	☐	☐

Jotenkin muutoin, miten?

KYSELYLOMAKE

Palvelutuotanto

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Ostamalla yhteiskunnallisten yritysten tarjoamia palveluita tai tuotteita	☐	☐
Korostamalla yhteiskunnallisten yritysten vastuullisuutta palveluita (tai vastaavia) hankittaessa	☐	☐
Hyödyntämällä yhteiskunnallisia yrityksiä kunnan sosiaalisten velvoitteiden täyttämiseksi (esim. vaikeasti työllistettävien tukemisessa)	☐	☐
Hyödyntämällä yhteiskunnallisia yrityksiä kunnan elinvoiman vahvistamisessa (esim. maaseudun palvelutuotannon kehittämisessä tai vastaavassa)	☐	☐
Käyttämällä yhteiskunnallisten yritysten tarjoamia palveluita tai tuotteita	☐	☐
Tuottamalla palveluita yhteistyössä paikallisten yhteiskunnallisten yritysten kanssa	☐	☐
Jotenkin muutoin, miten?		

KYSELYLOMAKE

Verkostoituminen ja yhteistyö

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Yhteiskunnallisten yritysten verkostoitumisessa avustaminen		
Verkostoitumalla kansallisten toimijoiden kanssa yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukemiseksi		
Verkostoitumalla asiantuntijatahojen kanssa yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukemiseksi		
Tekemällä kunnallishallinnon sektorirajat ylittävää yhteistyötä yhteiskunnallisen yrittäjyyden tukemiseksi esimerkiksi yhteiskunnallisten vaikutusten arvioimisessa		
Jotenkin muutoin, miten?		

Rahoitus

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Sopivien rahoituskanavien löytämisessä opastaminen		
Kunnan osarahoitus		
Start up -tukien myöntäminen		
Innovatiivisten ideoiden taloudellinen tukeminen		
Rahoittamalla asukkaiden tai asukasyhteisöjen osallistumista koulutukseen, jonka tavoitteena on yritysosaamisen lisääminen ja tukeminen		
Muut tuet, mitkä?		

KYSELYLOMAKE

Julkiset hankinnat

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Painottamalla julkisissa hankinnoissa niiden yhteiskunnallisia tai sosiaalisia vaikutuksia	☐	☐
Painottamalla julkisissa hankinnoissa niiden paikallisia vaikutuksia	☐	☐
Mitoittamalla julkiset hankinnat pienemmiksi kokonaisuuksiksi, joihin myös pienillä yrityksillä on mahdollisuus osallistua	☐	☐
Opastamalla yhteiskunnallisia yrityksiä julkisiin tarjouskilpailuihin ja hankintapyyntöihin vastaamiseksi	☐	☐
Käymällä markkinakeskustelua hankinnan kohteena olevien tärkeimpien sidosryhmien kanssa (ml. maaseudun asukkaat)	☐	☐
Käymällä markkinakeskustelua hankinnoista yhteiskunnallisten yrittäjien kanssa	☐	☐
Jotenkin muutoin, miten?		

KYSELYLOMAKE

Tiedottaminen ja opastus

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Tuomalla yhteiskunnallista yrittäjyyttä tunnetuksi alueella esimerkiksi tiedottamisen, kouluttamisen ja hyvien esimerkkien kautta		
Tukemalla asukasaktiivisuutta		
Opastamalla tai kouluttamalla välittäjäorganisaatioita (esim. yritysneuvonta) yhteiskunnallisesta yrittäjyydestä		
Rohkaisemalla paikallisia kouluja ja oppilaitoksia ottamaan yhteiskunnallisen yrittäjyyden opetusta osaksi opetustarjontaa		
Kouluttamalla ja opastamalla kuntien päättäjiä yhteiskunnallisista yrityksistä		

Jotenkin muutoin, miten?

KYSELYLOMAKE

Hankkeet ja kokeilut

	Toimivimmat tavat	Tavat, jotka ovat kunnassanne käytössä
Hankkeet ja kokeilut uusien yhteistyömallien löytämiseksi		
Hankkeet ja kokeilut uusien palvelutuotannon tapojen löytämiseksi		
Hankkeet ja kokeilut uusien yhteiskunnallisten yritysten alkuun saattamiseksi		
Hankkeet ja kokeilut vaikutusten arvioinnissa auttamiseksi		

Jonkin muun tavoitteen saavuttamiseksi, minkä?

Onko kunnassanne käytössä muita kuin edellä mainittuja tapoja, mitä?

KYSELYLOMAKE

22. Mikä seuraavista olisi mielestäsi paras tapa edistää yhteiskunnallista yrittäjyyttä Suomessa?

Valitse kolme tärkeintä:

	Tärkein	Toiseksi tärkein	Kolmanneksi tärkein
Kehittämällä yhteiskunnallisille yrityksille erilaisia kansallisia rahoituskanavia	☐	☐	☐
Perustamalla valtakunnallinen yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiskeskus tai vastaava	☐	☐	☐
Laatimalla yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi kansallinen strategia	☐	☐	☐
Laatimalla kansallisia politiikkasuosituksia yhteiskunnallisen yrittäjyyden edistämiseksi	☐	☐	☐
Perustamalla yhteiskunnallisille yrityksille oma lainsäädännöllinen asema yrityskentässä	☐	☐	☐
Myöntämällä yhteiskunnallisille yrityksille verohelpotuksia	☐	☐	☐
Aktivoimalla paikallisia toimijoita perustamaan yhteiskunnallisia yrityksiä	☐	☐	☐
Kehittämällä menetelmiä sosiaalisten vaikutusten arviointiin	☐	☐	☐
Joku muu tapa, mikä?	☐	☐	☐

mikä?